

Östhammar 2016-08-16

UPPSALA KOMMUN: FÖRSLAG TILL NY ÖVERSIKTSPLAN 2016

Yttrande

Östhammars kommun har tagit del av utställningshandlingarna för förslag till ny översiktsplan och ny innerstadsstrategi för Uppsala kommun och anser att de i sin helhet är väl genomarbetade. Dock saknas ett tydligt bemötande i förslaget till översiktsplan av tidigare inlämnat yttrande , 2015-11-02, och vi ser brister i hanteringen av *mellankommunala* och *regionala frågeställningar* som preciseras nedan.

MELLANKOMMUNALA FRÅGOR

I samrådsyttrandet framförde Östhammars kommun önskemål om att mellankommunala frågor skulle beaktas tydligare i översiktsplanen och pekade på flera viktiga beröringspunkter: pendlingsstråken, räddningstjänstsamarbetet, turistströmmar och fritidsboenden, transportnoden Hargshamn, avrinningsområden, Vällenområdet, dricksvattenförsörjningen (Skoby-Alunda), direktanslutning till Uppsala resecentrum och Gränby utvecklingsområde.

I samrådsredogörelsen som är del 4 i utställningshandlingarna har Uppsala kommun noterat att grannkommuner och andra aktörer ser brister vad gäller hanteringen av de mellankommunala frågorna. Stadsbyggnadsförvaltningens svar i samrådsredogörelsen till denna notering berör dock inte de mellankommunala angelägenheterna. Man talar om att vilja fokusera på geografiska områden istället för på sektorsintressen, vilket är behjärtansvärt, men mellankommunala frågor är inte att betrakta som sektorsintressen utan gäller samhällsbyggande generellt vid och över kommungränser. De beröringspunkter som Östhammars kommun pekade på i samrådsyttrandet förväntades bli hanterade geografiskt. Uppsala kommun skulle således ha behövt omsätta beröringspunkterna och övervägt dem i planarbetet. Det är möjligt att detta är gjort, men de geografiska konsekvenserna av att beakta beröringspunkterna borde sedan redovisas samlat och överskådligt – gärna tillsammans med motsvarande för andra angränsande kommuner tex genom en sammanställning som visar hur de olika beröringspunkterna har beaktats geografiskt särskilt i anslutning till vår gemensamma kommungräns. Som handlingarna nu ser ut är informationen svårtillgänglig och det försvårar en gemensam planering mellan kommunerna.

POSTADRESS

Box 66
Fakturaadress
Box 106
742 21
Östhammar

BESÖKSADRESS

Stångörsgratan 10
742 21 Östhammar

TELEFON

+46 (0) 173 860 00

MAIL

kommunen@osthammar.se
www.osthammar.se

ORG.NUMMER

212000-0290

V.A.T. NO

SE212000029001

BANKGIRO

233-1361

REGIONALA SAMBAND

I syfte att förbättra sambanden i samhällsbyggandet är det idag allt vanligare att se över och förbi gränser. I Stockholmsregionen och Mälardalen finns flera exempel på att man bedriver storregional planering där de geografiska perspektiven successivt vidgas. De regionala perspektiven aktualiseras ytterligare av att vårt eget län står inför en regionombildning. Den kommunala fysiska planeringen, särskilt Uppsala kommun med en dominerande roll i regionen, bör ta stafettpinnen vidare och ansluta till ett sådant angreppssätt.

Avsnittet om Uppsala som en föregångare i ansvarsfull samhällsutveckling är uppfordrande och höjer förväntningarna ytterligare (del A, s. 30). Då behöver kommunen träda in i en viktig roll för den regionala fysiska planeringen tillsammans med grannkommunerna. En ansvarsfull samhällsutveckling innebär att exempelvis diskutera förutsättningar för att fördela efterfrågan på mark i Uppsala till omgivande tätorter genom utbyggnaden av infrastruktur och kollektivtrafik. Och därigenom öka attraktiviteten i omlandet och på landsbygden.

Flera av beröringspunkterna som Östhammars kommun lyfte fram i samrådsyttrandet så som pendlingsstråken, turistströmmar och fritidsboenden, transportnoden Hargshamn, och direktanslutning till Uppsala resecentrum, handlar om regionala samband, mikroregioner och ortshierarkier.

Östhammars kommun uppfattar ingen tydlig regional strategi i Uppsala kommuns förslag till ny översiktplan som beskriver den regionalt dominanta staden och dess relationer i Uppsala kommuns närmiljö. En regional omvärldsanalys borde ligga till grund för att sätta den kommuntäckande översiktplanen i sitt lokalgeografiska sammanhang. Det finns exempelvis inget specifikt avsnitt i Huvudhandlingen A som på ett samlat sätt behandlar mellan-kommunala angelägenheter som vi berört ovan. Regionala samband berörs i utställningshandlingen i avsnittet *Det regionala sammanhanget 2050* som tar utgångspunkt i Regionförbundets Regional utvecklingsstrategi (RUS). Dessvärre konkretiseras inte denna strategi nämnvärt. Förslaget till ny översiktplan för Uppsala kommun lyfter fram internationella och storregionala perspektiv på Uppsalas roll. Däremot saknas motsvarande perspektiv för mer detaljerade skalnivåer utanför Uppsala tätort och närmast utanför Uppsala kommun, mikroregionen. Kommunens planering domineras av staden Uppsala samtidigt som landsbygden framhålls som betydelsefull. Planen har dock en stark betoning på att utveckla kommunen ”inom stadens gränser”.

POSTADRESS

Box 66
Fakturaadress
Box 106
742 21
Östhammar

BESÖKSADRESS

Stångörsgatan 10
742 21 Östhammar

TELEFON

+46 (0) 173 860 00
MAIL
kommunen@osthammar.se
www.osthammar.se

ORG.NUMMER

212000-0290
V.A.T. NO
SE212000029001

BANKGIRO

233-1361

Det är rimligt att Uppsala kommun tar en aktiv sammankallande roll för att bedriva en mellankommunal planering åtminstone för Uppsala influensområde. Här ser Östhammars kommun fram mot en regional fysisk planering där vi hoppas på ett samordnande organ för kommunernas planering i regionen, så att de kommunala planerna samverkar bättre och att de administrativa kommunala gränserna inte ges alltför stort egenvärde.

DIREKTANSLUTNING UPPSALA RESECENTRUM

Östhammars kommun uppfattar att ambitionen är att bibehålla en hög och enkel tillgänglighet till Uppsala resecentrum där det möjliggörs för vidare resor. Det är dock svårt att utläsa vad som planeras för väg 288 närmast Uppsala stad där det talas om att skapa möjligheter för en ny vägsträckning (del B, s. 148). Riktlinjerna (att beakta vid ärendehantering) säger att ny bebyggelse inte ska medges som kan fördyra utbyggnad av vägen. Motsvarande bör även beaktas för utrymme i samma stråk för framtida spårbunden trafik, även om det idag inte finns planer på sådan.

ALUNDA -EN ÖSTHAMMARSORT SOM DEL I STORUPPSALA

Ett strategiskt resonemang saknas som involverar grannorter så som Alunda i Östhammars kommun. Detta är naturligtvis en ömsesidig möjlighet där Östhammars kommun har huvudansvaret. Exempelvis finns redan samverkan kring skolverksamhet. Stora delar av utvecklingspotentialen hos Alunda är att betrakta som mellankommunal. Cykelstråk till Alunda anges i handlingarna (del A, s. 165) och är en indikation på att Uppsalas influensområde är påtagligt också i en del av Östhammars kommun. Dricksvattenförsörjningen (Skoby-Alunda) var en av beröringspunkterna som Östhammars kommun särskilt framhöll i samrådsyttrandet och där vi ser det som betydelsefullt att kommunerna samverkar.

VÄLLENOMRÅDET

Det artrika och ur både natur- och friluftslivsperspektivet värdefulla området kring Vällén, delas av Uppsala kommun och Östhammars kommun. Östhammars kommun instämmer här i Uppsala kommuns värdering av, inriktning för och avvägningar i området Vällén – Hosjönområdet (del A, s. 147-148).

Preciseringarna kring hantering av planläggning, lovprövning och annan ärendehantering stämmer väl in med inriktningarna för motsvarande område i Östhammars kommuns översiktsplan, som är på utställning fram till 31 augusti 2016. Östhammars kommun beskriver precis som Uppsala kommun att Vällénområdet har höga natur- och rekreationsvärden. För Östhammars kommun beskrivs Vällénområdet som ett av kommunens tre viktiga vildmarksliknande områden med specifik ljudkvalitet, tillsammans med Florarna och Gräsö östra skärgård.

POSTADRESS

Box 66
Fakturaadress
Box 106
742 21
Östhammar

BESÖKSADRESS

Stångörsgatan 10
742 21 Östhammar

TELEFON

+46 (0) 173 860 00
MAIL
kommunen@osthammar.se
www.osthammar.se

ORG.NUMMER

212000-0290
V.A.T. NO
SE212000029001

BANKGIRO

233-1361

För att bevara en samsyn kring Vällenumrådet önskar Östhammars kommun att Uppsala kommun samråder kring kommande planläggningar, lovprövningar och övrig ärendehantering som ligger i nära anslutning till kommungränsen.

FYRISÅN MED BIFLÖDEN

Östhammars kommun delar avrinningsområde med Uppsala kommun i form av Dannemorasjön och omgivande vattenområde, även kallat Fyris östra källor. Östhammars kommun instämmer i Uppsala kommuns målbild för Fyrisån med biflöden (del A, s. 150-151), att vattnen ska erbjuda allemansrättslig tillgänglighet, god vattenkvalitet och ekologisk funktion. Det stämmer väl överens med Östhammars kommuns målbild för vattenområdet.

För att bevara en samsyn kring Fyrisån och dess källområde önskar Östhammars kommun att Uppsala kommun samråder kring kommande planläggningar, lovprövningar och övrig ärendehantering som ligger i nära anslutning till kommungränsen.

POSTADRESS

Box 66
Fakturaadress
Box 106
742 21
Östhammar

BESÖKSADRESS

Stångörsgatan 10
742 21 Östhammar

TELEFON

+46 (0) 173 860 00
MAIL
kommunen@osthammar.se
www.osthammar.se

ORG.NUMMER

212000-0290
V.A.T. NO
SE212000029001

BANKGIRO

233-1361